

"Erkân-ı imaniyenin hakaikini gözle görüp, melâikeyi, cenneti, âhireti, hatta Zât-ı Zülcelâli gözle müşahede etmek..." ne demektir? Bu göz, baş gözü mü, kalp gözü mü yoksa akıl gözü müdür?

Resûlullah Efendimizin (asm) mi'racı ruh-beden birlikteliğiyle tahakkuk ettiğine göre, o büyük mucize ile "Zât-ı Zülcelâl de gözüyle müşahede" edilmiştir.

Âhîret âleminde, diriliş hâdisesiyle bedenler yeniden yaratılacak ve bütün insanlar mahşer meydanına bedenleriyle birlikte çıkacaklardır. O safhadan sonra tâ ebede kadar ruh-beden beraberliği devam edecektir. Cennete de böylece girecek olan müminlerin rü'yete mazhariyetleri de bedenleriyle birlikte olacaktır.

İşte Resûlullah Efendimizin (asm.) mi'racta Cenâb-ı Hakk'ı baş gözüyle görmesi, bütün müminlerin de cennette rü'yete böylece mazhar olacağına müjdesi mahiyetindedir ve mi'racın en önemli meyvesidir.

Peygamber Efendimizin (asm) mi'raçta Allah'ı gözü ile gördüğünü, bütün Ehl-i sünnet âlimleri ittifak ile kabul etmişlerdir.

Üstat hazretleri, "Göz bir hassedir ki ruh bu alemleri o pencere ile seyrederek," buyurmakla, ruhun başka alemleri gözsüz olarak da seyredebileceğine işaret etmiş oluyor. Uykuya geçtiğimizde bu alemdeki eşyayı görme imkanımız ortadan kalkar, ama başka alemlerle, mesela kabre göçmüş sevdiklerimizle görüşebiliriz. Ruhu bedenine hakim olan evliya, bizim görmediğimiz bir çok hakikati görmektedirler; kabir ehlinin halini müşahede etmek gibi.

Üstadımızın rüyet hakkındaki çok önemli bir tesbiti de, Allah Resulünün (asm.) "mirac ile baka elemine girdiğidir". Yani bu fena âleminde rüyetullah söz konusu değildir, bu bir İlahi sünnettir. Peygamberimizin rüyete mazhariyeti beka âleminde tahakkuk etmiştir.

Ayrıca bütün Ehl-i sünnet âlimleri, var olan her şeyin görülebileceğini ifade etmişlerdir. Allah da var olduğuna göre, o da görülebilir demişlerdir. Ehl-i sünnet inancında rüyetullah yani; Allah'ı görmek caizdir. Ve cennette her mümin, Allah'ın rüyetine mazhar olacaktır.

"Nice yüzler o gün (sürur içinde) ışıldar, parlar; Rabbine nâzır (onun cemâline bakmaktadır)." (Kıyamet Suresi, 75/22)

Elmalılı Hamdi Yazır, bu âyetin tefsirinde şöyle buyurur:

“Ehl-i sünnet, bu bakışı, rü’yet mânâsıyla anlayarak âhirette mü’minlerin cemâllullahı rüyetini ispat etmişlerdir. ‘lenterani’ye sarılan mutezile bu bakışı intizar mânâsına haml eylemişlerdir. Halbuki gayeye ermeyen intizarın neticesi neşe değil, inkısar-ı hayal ve elem(dir).”

Hz. Musa (as)’in Allah’ı görme talebi, Allah’ı görmenin mümkün olduğuna işaret eder. Zira muhal ve imkânsız olan bir şeyin Hz. Musa gibi büyük bir peygamber tarafından talep edilmesi mümkün ve caiz değildir. Hz. Musa böyle bir şeyi talep etmişse, Allah’ı görmek mümkün ve caizdir. Hz. Musa (as)’in bu talebine Allah "Lenterani" yani "sen beni göremezsın" diye mukabelede bulundu. Ben katiyetle görülmem demedi. *"Siz beni kendi imkânlarınızla göremezsınız, ama ben size kendimi gösterebilirim."* Burada da görmenin imkân dâhilinde olduğuna işaret vardır.

Rüyet bahsi ne kadar tafsilî olarak zikredilse de, tamamı ile anlaşılacak ve ihata edilecek bir mesele değildir; ama hak olduğu sabittir. Bir şeyin varlığı sabit olduğu halde mahiyeti idrak edilemeyebilir. Bu sebeple rüyetin varlığına dair delilleri tahkik edebiliriz; lakin mahiyet ve keyfiyetinin ne olduğu konusunda fikir yürütmemiz mümkün değildir.